

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра німецької філології

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни

ВИРОБНИЧА ПЕРЕКЛАДАЦЬКА ПРАКТИКА
(НІМЕЦЬКА МОВА)

підготовки

бакалавра

спеціальності

035 Філологія

освітньо-професійної програми

Мова і література (німецька). Переклад

Луцьк 2020

Силабус нормативної навчальної дисципліни «Виробнича перекладацька практика. (Німецька мова)» підготовки бакалавра галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, за освітньо-професійною програмою Мова і література (німецька). Переклад.

Розробник: Лисецька Н. Г., доцент кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук

**Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри
німецької філології
протокол № 1 від 28.08.2020 р.**

Завідувач кафедри:

Застровська С. О.

**Силабус навчальної дисципліни перезатверджено на засіданні кафедри
німецької філології
протокол № 1 від 27.08.2021 р.**

I. Опис виробничої практики

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика практики
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки Спеціальність 035.043 «Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно))» Освітньо-професійна програма «Мова і література (німецька). Переклад» Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 90 год. / 3 кредити		Рік навчання: 4-ий
		Семестр: 7-ий
		Консультації: 6 год.
		Самостійна робота: 84 год.
	Форма контролю: залік (7 семестр)	
Мова проходження практики		Німецька, українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Лисецька Наталія Григорівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент кафедри німецької філології
Посада	доцент
Контактна інформація	тел. 721636
	lysetska.nataliya@vnu.edu.ua
	Очні консультації: перед початком та під час проходження практики. Усі запитання можна надсилати на електронну скриньку, зазначену в силабусі.

III. Опис виробничої практики

1. Анотація практики.

Виробнича перекладацька практика на 4 курсі ОС «Бакалавр» спрямована на забезпечення комплексного розвитку навичок та вмінь, необхідних для здійснення різних видів усного та письмового перекладу. Виробнича перекладацька практика проходить під керівництвом викладачів кафедри німецької філології. Керівники практики консультують студентів з питань змісту і об'єму роботи практики, контролюють виконання студентами їх завдань. Студенти-практиканти роблять переклади текстів згідно профілю установ і підприємств, де вони проходять свою виробничу практику, а також беруть активну участь у житті колективу. З метою більш міцної комунікації практикантів із керівниками практики використовуються сучасні

інформаційно-комунікаційні та мережеві технології, зокрема електронна пошта, месенджер Telegram, WhatsApp тощо.

Пререквізити. Інформаційною та теоретичною базою виробничої перекладацької практики є усі курси першого бакалаврського рівня.

Постреквізити: знання та навички, здобуті під час проходження практики, зможуть бути використані у подальшій професійній філологічній та перекладацькій діяльності.

2. Мета і завдання перекладацької практики:

- використання у практичній діяльності знань з теорії та практики перекладу, удосконалення професійних знань, навичок та умінь перекладацької майстерності;

- формування у студентів на основі отриманих знань вміння прийняття самостійних рішень під час виконання завдань в реальних умовах функціонування підприємства;

- оволодіння сучасними формами, засобами, технологіями перекладацької діяльності у різних типах організацій;

- знайомство з робочим місцем перекладача та секретаря-референта, а також сучасним обладнанням та оргтехнікою;

- розвиток творчої ініціативи, реалізація особистісного творчого потенціалу.

До основних завдань перекладацької практики відносяться:

- 1) забезпечення письмової комунікації установи, де відбувається практика;
- 2) забезпечення усної комунікації відповідно до профілю та потреб підприємства (синхронний переклад; двосторонній переклад; послідовний переклад; переклад у процесі переговорів тощо);
- 3) робота згідно індивідуальних планів, узгоджених із керівниками практики.

3. Результати навчання (компетентності).

Відповідно до [Стандарту вищої освіти України](#) за спеціальністю «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що був затверджений і введений в дію наказом Міністерства освіти і науки № 869 від 20 червня 2019 р., кінцеві вимоги до рівня знань та умінь випускника-філолога експлікуються в набутих ним протягом навчання компетентностях. У процесі вивчення нормативні навчальної дисципліни «Виробнича практика» студент повинен оволодіти такими **загальними компетентностями (ЗК)** та **фаховими компетентностями (ФК)**, як:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК 12. Здатність до організації ділової та міжкультурної комунікації.

ФК 13. Здатність володіти екстралінгвальною компетентністю, тобто знаннями про побут, традиції та звичаї, економічні й географічні особливості, а також основні історичні факти німецькомовних країн.

ФК 14. Здатність здійснювати письмовий та усний переклад різножанрових текстів із дотриманням лексичної, граматичної, синтаксичної і стилістичної еквівалентності та функціональної адекватності.

ФК 15. Здатність володіти різними видами стратегій і методів для здійснення ефективною перекладацької діяльності та прийомами забезпечення якості перекладу (вчитування, редагування, зворотний переклад).

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективною міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фаховою літературою та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів, проявляти толерантне ставлення, цінувати і поважати різноманітність та мультикультурність тощо.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 10. Знати норми державної та іноземних літературних мов та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраною філологічної

спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН 20. Усвідомлювати загальнолюдські й національні морально-духовні цінності для формування особистої відповідальної громадянської позиції і здатності діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики.

ПРН 21. Забезпечувати лексичну, граматичну, синтаксичну і стилістичну еквівалентність та функціональну адекватність у процесі письмового та усного перекладу різножанрових текстів.

ПРН 22. Послугуватися різними видами стратегій і методів для здійснення ефективною перекладацької діяльності та прийомами забезпечення якості перекладу (вчитування, редагування, зворотний переклад).

IV. ЕТАПИ ПРАКТИКИ

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
1. Підготовчий	На настановчій конференції студенти-практиканти дізнаються про зміст і тривалість практики, а також отримують інформацію щодо їхньої звітності за період проходження виробничої практики (особливості оформлення звіту і словника).
2. Ознайомлювальний	Студенти: – зустрічаються з керівниками практики від кафедри та ознайомлюються з графіком проведення консультаційних занять керівником; – знайомляться з керівниками практики від базового підприємства та отримують завдання на період практики; – ознайомлюються зі специфікою діяльності базового підприємства та його структурою, основними завданнями структурних підрозділів і внутрішніми документами підприємства, складають приблизний словник спеціальних термінів.
3. Основний	Студенти виконують переклад спеціалізованих текстів, які їм надає керівник від бази практики. Оцінює переклад керівник від бази практики; студенти складають словник спеціальних термінів з коментарями відповідно до сфери знань (економіка, юриспруденція, медицина, фармакологія, лінгвістика тощо);

	окрім того студенти отримують індивідуальне завдання, на кшталт зробити презентацію тощо
4. Підсумковий	<p>Підготовка і здача звітної документації. Переклад спеціалізованих текстів з німецької мови українською і навпаки; Звіт студента про проходження перекладацької практики з висновком керівника від бази практики і щоденник практики; Словник спеціалізованих термінів.</p> <p>Перекладацька практика завершується підсумковою конференцією студентів, на якій керівники практики підсумовують результати роботи студентів протягом навчальної перекладацької практики; студенти обмінюються враженнями про організацію та проведення практики; озвучують основні труднощі і проблеми, з якими стикалися протягом практики.</p>

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

До завдань самостійного опрацювання студента практиканта входить:

- ведення словника спеціалізованих термінів;
- письмовий переклад текстів різного спрямування;
- виконання індивідуального завдання від керівника бази практики;
- підготовка портфоліо.

VI. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Орієнтовний приклад оцінювання захисту результатів практики:

Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
<p>1. Теоретична підготовка: Рівень мовної підготовки практиканта та використання відповідної термінологічної бази. Укладання словника спеціалізованих термінів. <u>Оцінювання:</u> Представлення словника: 5 балів. Усна здача слів на захисті практики: 5 балів.</p>	10
<p>2. Переклад спеціалізованих текстів. <u>Оцінювання:</u> Представлення текстів: 30 балів.</p>	50

Усна здача (переклад) текстів: 20 балів.	
3. Виконання індивідуального завдання від керівника бази практики.	10
4. Відгук керівника від бази практики з виставленням оцінки: («відмінно» (30 балів); «добре» (20 балів); «задовільно» (10 балів); «незадовільно» (0 балів)).	30
Сума	100

Згідно з ПОЛОЖЕННЯМ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_%20vyznannia_rezultativ_navchannia_formalnoi.pdf студентам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Для цього потрібно звернутися із заявою на ім'я проректора з навчальної роботи та рекрутації Університету з проханням про визнання результатів навчання, набутих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Згідно встановленого порядку можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому (але не більше 6 кредитів за навчальний рік).

З ПОЛОЖЕННЯМ про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів можна познайомитися за посиланням: https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/11_Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf

Політика щодо академічної доброчесності. В академічній діяльності керуємося Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки (<https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>), у якому передбачено самостійну, чесну та відповідальну роботу студента над поставленими завданнями. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності покладена як на викладачів, так і на здобувачів освіти, які в разі виявлення порушень академічної доброчесності несуть відповідальність, визначену Кодексом.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	

67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

VII. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

(методичне забезпечення практики: 1. Щоденник практики. 2. Зразки документації. 3. Словники. 4. Інформаційні ресурси.

VIII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Білоус О. М. Художній переклад: шляхи аналізу. В зб. Мови, культури, переклад у контексті європейського співробітництва. Київ, 2001.
2. Брандес М. П. Переводческая стилистика (німецький язук). Москва: Высшая школа, 1988. 127 с.
3. Виноградов В. С. Лексические вопросы перевода художественной прозы. Москва, 1978.
4. Засекіна Л. В. Когнітивна модель перекладацького процесу. Філологічні студії. 2002. № 2. С. 70–76.
5. Зимомря М. І., Білоус О. М. Програми теоретичних курсів «Вступ до перекладознавства»; «Теорія та практика перекладу». Кіровоград, 2001.
6. Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. Теорія та практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.
7. Колодій Б. М. Практика перекладу з другої іноземної мови (англійської) для студентів філологів 3 курсу: Навчальний посібник. К.: Інкунабула, 2009. 198 с.
8. Колодій Б., Ковальова В. Відтворення вербальних засобів комічного в аудіовізуальному перекладі англійських ситкомів українською мовою. *Наукові записки*. Вип. 144. Серія: Філологічні науки. Кіровоград: Видавець Лисенко В.Ф., 2016. С. 161–166.
9. Комиссаров В. Н. Современное переводоведение. Москва : ЭТС, 2002. 424 с.
10. Мамрак А. В. Вступ до теорії перекладу: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2009. 304 с.
11. Мирошниченко В. В. Авторська концепція художнього твору : онтогенез і експансія. Запоріжжя: ЗДУ, 2003. 283 с.
12. Міщенко Л. А., Турченко О. М. Посібник з художнього перекладу до курсу «Теорія і практика перекладу». Вінниця: Нова книга, 2006. 176 с.
13. Нелюбин Л. Л. Перевод и прикладная лингвистика. Москва: Высшая школа, 1983. 207 с.
14. Огуй О. Д. Актуальні проблеми німецько-українського перекладу. Чернівці: Рута, 2004. 256 с.
15. Ольховська А. С. Основи професійної майстерності перекладача : [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів за спеціальністю «Переклад» (англійська мова)] Харків: Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. 132 с.
16. Ольховська А. С. Чинники успішного працевлаштування перекладача за фахом [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів за спеціальністю «Переклад» (англійська мова)] Харків: Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. 116 с.
17. Основи перекладознавства: навчальний посібник / За ред. А. Є. Нямцу. Чернівці: Рута, 2008. 312 с.

18. Рецкер Я. И. Теория перевода и переводческая практика. Москва: Международные отношения, 1974.
19. Latyschew L. K. Übersetzungslehre in Wort und Beispiel. Москва: Международные отношения, 1981.
20. Reiss K. Grundfragen der Übersetzungswissenschaft. Wiener Vorlesungen. Hrsg. von M. Snell-Hornby und M. Kadric. WUV-Universitätsverlag, 2000.

IX. ДОДАТКОВІ ВКАЗІВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

(зразки звітної документації, обов'язки студента щодо бази практики)

Обов'язки студента-практиканта

Студент-практикант зобов'язаний:

- до початку виробничої перекладацької практики отримати від університету (керівника практики) консультації, щодо оформлення всіх необхідних документів (щоденник практики, договір про проведення перекладацької практики);
- своєчасно прибути на базу практики з оформленим щоденником практики; двома примірниками календарного графіку проходження практики (один – для студента-практиканта, другий – для керівника практики від підприємства);
- вивчити і суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки;
- суворо дотримуватися трудової дисципліни та правил внутрішнього розпорядку підприємства;
- в повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та доручення керівника практикою від підприємства;
- систематично вести записи у щоденнику практики, фіксувати обсяг та зміст виконаної за день роботи;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- підготувати та вчасно надати на кафедру звітну документацію (див. Додаток А, Б, В, Г);
- своєчасно скласти залік з перекладацької практики.

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Студент готує (в електронному та паперовому варіанті) портфоліо з щоденником практики (з печаткою факультету та підписом декана; заповненим календарним графіком проходження практики; відгуком від керівника бази практики) та звітом студента про проходження практики.

Вимоги до зарахування практики:

1. Розробити (в електронному та паперовому варіанті) німецько-український словник термінів (**150 слів та виразів** за тематикою перекладів, в алфавітному порядку за частинами мови), вивчити ці слова.

Оцінювання:

Представлення словника: **5 балів**.

Усна здача слів: **5 балів**.

2. Представити (в електронному та паперовому варіанті) письмові тексти-оригінали + їхні переклади за відповідною тематикою (загальний обсяг здійснених перекладів має становити не менше **18 000 буквених знаків без пробілів**), уміти перекладати ці тексти усно.

Оцінювання:

Представлення текстів: **30 балів**.

Усна здача (переклад) текстів: **20 балів**.

3. Виконати індивідуальне завдання.

Оцінювання:

Представлення індивідуального завдання: **10 балів**.

4. Надати відгук керівника підрозділу (керівництва) бази практики з підписом та основною печаткою, у якому має бути зазначене сумлінне / несумлінне ставлення практиканта до виконання поставлених перед ним завдань, пов'язаних із здійсненням перекладів; регулярність / нерегулярність відвідування практикантом установи / підприємства; старанність, відповідальність тощо) із виставленням оцінки («відмінно» (**30 балів**); «добре» (**20 балів**); «задовільно» (**10 балів**); «незадовільно» (**0 балів**)).

Загальна кількість балів: 100.

Щоденник виробничої перекладацької практики

Додаток Б

**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

Кафедра німецької філології

З В І Т

про виробничу практику

на _____

(найменування бази практики)

Студента(ки)

(група, Ф.І.О.)

КЕРІВНИКИ ПРАКТИКИ:

від підприємства _____

(Ф.І.О., посада)

від університету _____

(Ф.І.О., посада)

Дата захисту звіту про практику " ____ " " _____ " 20__ р.

Оцінка _____

Підпис керівника практики _____

Луцьк, 20__

ВІДГУК

керівника /підприємства, організації/ про практику студента

Практика оцінена на " _____ "

Підпис керівника _____ " ___ " _____ 20__р.